

Kronik i Kristeligt Dagblad den 3.2.2014

Den kristne tro bør forsvares bedre, end den bliver det. Derfor søsætter Menighedsfakultetet i dag et nyt Center for Kristen Apologetik. Trosforsvar er nemlig et ægte bibelsk anliggende, der i Det Nye Testamente sanktioneres af både Jesus og Paulus, som ikke blot forkynder, men argumenterer for det kristne budskabs sandhed

ET HELT NYT INITIATIV ser dagens lys, når Menighedsfakultetet i dag, den 3. februar, søsætter Center for Kristen Apologetik med det formål at begrunde og forsvare troen

Mange kristne forældre har givetvis oplevet, at de fra tid til anden står uden rimelige svar, når deres halvvoxne børn kommer hjem og refererer de spørgsmål og indvendinger mod kristendommen, som de har mødt hos deres lærere og kammerater. Og det er jo ikke en ideel situation hverken for forældrene, børnene eller for den kristne kirke.

Når der i dag søsættes et Center for Kristen Apologetik, altså et center for kristent trosforsvar, vil mange givetvis mene, at der er tale om et misfoster af et fartøj, som snart vil forlise. Ja, nogle vil måske endog mene, at det hurtigst muligt bør forlise. Mange andre, blandt dem repræsentanter for de ovennævnte forældre, vil imidlertid ønske det god vind og god rejse.

Indvendingen fra dem, der betragter centeret som et misfoster af et skib, er først og fremmest, at det er et fejlgreb at ville forsvare den kristne tro. Hvorfor ikke bare tro – tro på Jesus, tro på den treenige Gud? Hvorfor dog give sig af med at argumentere for kristendommens sandhed? Det kommer der ikke noget godt ud af.

For det første er det forbundet med store vanskeligheder. For det andet er det simpelthen udtryk for en forkert forståelse af den kristne tro. Man vil med andre ord mene, at vi ikke kan forsvare den kristne tro, og at vi ikke bør gøre det. Og det er indvendinger, som man både kan møde fra helt "almindelige" kristne, og synspunkter, som der argumenteres teologisk og filosofisk for.

Nogle vil i den forbindelse henvise til vores lokale troshelt Søren Kierkegaard, som gav udtryk for, at det var grænsende til blasfemi at ville forsøge at bevise Guds eksistens: En konge beviser man ikke, ham underkaster man sig. Og C.S. Lewis, som ellers hører til det 20. århundredes mest succesrige apologeter, skal tilsvarende have sagt, at en løve forsvarer man da ikke.

NÅR VI SÅ ALLIGEVEL satser på et Center for Kristen Apologetik, har det to indlysende grunde: For det første giver Bibelen mange eksempler på betydningen af forsvar for troen. For det andet er der tale om et helt nødvendigt anliggende i vor tids kultur.

Hvis vi nu starter med den nutidige kultur, kan vi konstatere, at den på mange måder er kristendommen uvenligt stemt, hvilket eksempelvis vil komme til udtryk i de spørgsmål, som teenagere møder i skolen. Nyateismen med Richard Dawkins i den gule førertrøje hævder, at Gud efter al sandsynlighed ikke eksisterer, og at religionen (kristendommen) er et samfundsmæssigt onde.

Og fra andet hold vil man hævde, at alle religioner dybest set kommer ud på ét, og at der derfor ikke er nogen indlysende grund til netop at vælge kristendommen. Hertil kommer så islam, som også repræsenterer en vis kristendomskritik. Samtidig oplever vi dog også fra mange sider en levende interesse for både religion generelt og for kristendommen specielt.

Hvis vi antager, at kristendommen slet ikke har kontakt med den virkelighed, som vi i øvrigt befinder os i, vil det selvfølgelig være forfæjlet at søge at påvise en sådan relation. Så må vi "bare" tro på Jesus, tro på den treenige Gud. Men så kunne vi vel med lige så god grund tro på alt muligt andet?

Men det har altid været kristendommens påstand, at den Gud, som vi bekender, er verdens Skaber, og at kristendommen i øvrigt bygger på hændelser, som er foregået i den fællesmenneskelige historie. Jesus blev, som vi bekender det, "korsfæstet under Pontius Pilatus". Kristendommen hævder dermed at være funderet i den fællesmenneskelige historie og virkelighed. Og det har i den forbindelse altid været kristendommens påstand, at den giver en sammenhængende og virkelighedsnær forståelse af verden.

Men dette er der mildest talt ikke almindelig enighed om i vor tid og især ikke i vor del af verden. Vi oplever som nævnt, at den kristne tro på mange måder bliver anklaget for at være virkelighedsfremmed, usammenhængende og på samme måde som de andre religioner dybest set et onde for menneskeheden.

I den situation er det derfor påkrævet både at søge at vise, at nogle af de anklager, som rettes mod kristendommen, ikke holder vand, og at der modsat findes gode grunde til at hævde, at den kristne tro er virkelighedsnær, sammenhængende og god.

Til dem, der vil indvende, at kristendommen ikke kan forsvares, vil vi med andre ord hævde, at mange af indvendingerne mod kristendommen ikke holder stik, og at der modsat gives gode grunde for kristendommens sandhed.

DEN ANDEN GRUND til at satse på et Center for Kristen Apologetik og i det hele taget at drive apologetik er, at trosforsvar er et ægte bibelsk anliggende. I Det Nye Testamente møder vi opfordringen til altid at være "rede til forsvar (apologia) over for enhver, der kræver jer til regnskab for det håb, I har" (1. Pet. 3, 15), et udsagn, der er blevet betegnet som "apologetikkens missionsbefaling". Og vi ser da også, at både Jesus og Paulus ikke blot forkynder, men argumenterer for deres budskabs sandhed. Og hermed møder vi så i øvrigt en af de væsentligste grunde til, at vi mener, at indvendingen om, at kristendommen ikke bør forsvares, ikke kan opretholdes.

Vi kan da også konstatere, at der internationalt er et stigende fokus på apologetikkens nødvendighed. På europæisk plan kan der ud over eksistensen af institutioner som Institut für Glaube und Wissenschaft i Tyskland, Oxford Centre for Christian Apologetics i England og Credo Akademien i Sverige peges på, at European Apologetics Network hvert år samler mere end 100 apologeter til en konference på højt akademisk plan. Det må også nævnes, at den kendte britiske teolog Alister McGrath er dybt involveret i apologetisk virksomhed.

Og hvad kan man så i bedste fald opnå med et Center for Kristen Apologetik? Hvad er visionen? Internationalt er der blandt apologeter ikke enighed om, hvor lang apologetikkens rækkevidde er.

Nogle amerikanske apologeter hævder at kunne bevise kristendommens sandhed. Så vidtrækkende ambitioner har vi dog ikke på Center for Kristen Apologetik. I den forstand er vi enige med Kierkegaard i, at en konge beviser man ikke, ham ærer man.

Vi er eksempelvis helt bevidste om, at den kristne tro rummer paradokser. Vi er også opmærksomme på den menneskelige rationalitets begrænsede rækkevidde. Derfor kommer vi heller ikke ridende på "den høje hest" med alle de færdige svar.

Men samtidig mener vi, at det er muligt 1) at påvise svagheder i en lang række af de indvendinger, som traditionelt og aktuelt rettes mod den kristne tro, 2) at give gode grunde for den kristne tros virkelighedsnærhed, relevans, sandhed og positive potentiale og 3) at udfordre den gængse holdning, når den er på kollisionskurs med kristentroen.

Denne vision om at give gode grunde for den kristne tro vil vi søge at virkeliggøre ved i et fælleskirkeligt samarbejde på mange planer at udruste menighedsledere, præster, forældre og så videre til at tage de udfordringer op, som vor tids kultur konfronterer os med. Denne virksomhed vil med tiden indbefatte

faglige konferencer på højt niveau, foredragsvirksomhed, undervisningsmoduler, mulighed for at få svar på presserende spørgsmål med mere.

Apologetik kan ikke erstatte troen, men den kan bidrage til en frimodig kristen tro. Vi vil på Center for Kristen Apologetik drive apologetik for troens skyld. Vi vil drive apologetik med henblik på, at man kan leve som kristen i samtidens kultur med oprejst pande.

Når Center for Kristen Apologetik altså i dag lægger fra land, er der derfor tale om et fartøj, som der er al grund til at ønske god rejse og god vind, for det er et fartøj, som er ude på en vigtig mission.

Kurt Christensen er professor, dr.theol. ved Menighedsfakultetet og leder af det nye Center for Kristen Apologetik